

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, a Bíráló Bizottság javaslatára
ICOMOS-Díjban részesíti

a

Paksi Szeniczey kúria, Deák-ház példamutató helyreállítását

Paks gazdag történelmének jeles tanúja a Nemeskéri-Kiss, majd a Szeniczey család tulajdonába került kúria, amely a gyakorta ott vendégeskedő Haza Bölcsére emlékezve Deák-ház néven ment át a köztudatba. A régi szép időköt követően a 20. század elején vendéglőként működött, majd az 1950-es évek után felszabdalt, lepusztult állapotban bérlakásokat, beteggondozót fogadott be az épület.

2001 a fordulat éve. Tervpályázat keretében Karácsony Tamás műterme a szomszédos kúriában működő városi helytörténeti múzeum bővítéseként, azzal egy közös múzeumszigetet alkotva fogalmazta meg a reménybeli jövőt, és nyerte meg a pályázatot. Aztán a hosszú, sokszor már szinte reményvesztett tervezési időszak, majd 2012-ben az uniós pályázat, és végre a megvalósulás lehetősége. A tervezés kétirányú volt. Egyrészt a műemléki szempontok mentén a lehetséges, szinte teljes, kutatásokon alapuló értékmegőrzés, de talán még több is. A földszinti terek helyreállítása a korábbi korok lenyomatainak láthatóvá tételén túl, a tetőtér hasznosítása során a barokk tetőszerkezet bemutatathatósága korábban láthatatlan értékeket is láthatóvá tett.

A tervezett múzeumsziget a kúria-páros telkének hátsó végére épített, a szomszédos tűzfalat is lezáró új szárnyal lett teljes. Nagyvonalú egyszerűségével természetes módon fokozza a történeti épületek értékének átélhetőségét. Az új épületrész utcáig kinyúló része pedig példa lehet, hogy a mély intuícióval átgondolt kortárs építészet méltó társa, folytatója lehet a történeti építészeti értékeinknek, műemlékeinknek. Nagyszerű válasz az időről időre fölvetődő kérdésre, hogyan lehet régi idők értékeit helyreállítani, kiegészíteni, továbbépíteni, hogyan lehet elérni azt, hogy a múlt értékeinek őrzése mellett a jelen új helyzetei mindezt befogadják, és továbbvigyék. Amit láthatunk, az éppen az, hogy a hétköznapi módon megjelenő múlt és jelen kontrasztja miként tud harmóniává szelidülni. A tervezői gondolat érvényesülését a megvalósulás hektikussága veszélyeztette. Ám ez végül – szerencsére – nem látszik az épületen. Minden természetes. Az építészeti minőség természetessége.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága a Paksi Szeniczey kúria és Deák-ház kiemelkedő és példamutató, az értékőrzés és mai építészet harmonikus együttélését megvalósító helyreállítását ICOMOS-Díjban részesíti.

Közreműködők

Paks Város Önkormányzata	megbízó
Karácsony Építész Iroda	építészet, belsőépítészet
Karácsony Tamás, Kern Orsolya, Boór András (-2014)	építész tervezők 2001-16
Rózsás László (2005), Kemes-Hári Balázs (2009, 2014), Kund Iván Patrik (2014-15)	építész munkatársak
Gerzsenyi Tibor (2014)	építészeti részletképzés és konstrukció (új épületszárny)
Karácsony Tamás, Kern Orsolya	művezetés 2014-16
Ther Antal	tartószerkezet
Németi Ferenc	elektromos terv
Simon Zoltán	gépészet I. ütem
Oltvai Tamás	gépészet II. ütem
Labádi Mihály	automatika
Sebestyén Csaba	tűzjelző berendezés
Lorberer Árpád	hőszivattyú
Vasáros Zsolt, Eiszrich Ágnes	kiállítási installáció
Gere László	falkutatás
Lángi József	falképkutatás
Aktív Kft - Hajós	épület kivitelezés, kúria
Unikorn Kft - Bölcске	épület kivitelezés, új épület
Márker Kft - Szekszárd Acéllabor Kft – Vecsés DC Dunakom Kft – Paks Lisys-Project Kft - Budapest	belsőépítészet és installáció kivitelezés

Az új épületben klímátörténeti kiállítás ötletgazda és forgatókönyv: Dr. Szabó Géza - részben valósult meg

A kúriában helytörténeti kiállítás forgatókönyv, pályázati anyag, kurátor 2012-15 között: Tóth G. Péter- részben valósult meg

A Díjat átvették:

Karácsony Tamás	tervező/megvalósító
Szabó Péter	alpolgármester